

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Anežka Michalová

Název práce: Chinese economic statecraft in Central Asia: the case of Kyrgyzstan

---

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

Jan Šír, IMS

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce je příspěvkem ke studiu ekonomických nástrojů vlivu v zahraniční politice komunistické Číny. Mechanismy fungování této složky moci státu a její výsledky ukazuje na příkladu čínské politiky vůči Kyrgyzstánu.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Ekonomické nástroje vlivu hrají díky rostoucí globalizaci a vzájemné provázanosti jednotlivých částí planety čím dál větší roli v zahraniční politice států. V tomto ohledu jde o téma nesporně aktuální a společensky závažné, tím spíše v kontextu rostoucího soupeření Západu se státy s odlišným hodnotovým systémem. Vztahy Číny s jejími novými středoasijskými sousedy navíc doposud nejsou v západní literatuře dostatečně pokryty a zmapovány, a to přesto, že právě oblast Střední Asie představuje svéráznou laboratoř rostoucí zahraničněpolitické asertivity Číny a expanze jejího geoeconomického vlivu. V tomto aspektu spatřuji rovněž akademickou relevanci problematiky, již autorka postavila do středu pozornosti, a možný přínos oponované práce.

Předložená práce ukazuje na slušnou znalost a orientaci v problematice čínsko-středoasijských vztahů po rozpadu Sovětského svazu v roce 1991. Práce těží z vyhodnocení dostupné anglojazyčné a ruskojazyčné akademické literatury a analytických materiálů k předmětu zájmu. Ty pak vhodně doplňuje o vybrané primární zdroje, jako jsou denní tisk, statistiky mezinárodních finančních institucí a vládní dokumenty místní provenience. Takto sestavenou heuristickou základnu považuji za naprosto adekvátní a pro daný účel i za víc než dostatečnou. Vyhodnocení literatury samo o sobě muselo klást na autorku vysoké časové nároky. Jejich zahrnutí, kritické vyhodnocení a reprodukce v souladu s vlastním zadáním svědčí o tom, že autorka k zpracování tématu přistupovala s velkou pečlivostí. Výsledku to určitě jen pomohlo.

Pro analýzu a zhodnocení výsledků čínské ekonomické expanze ve sledované zemi autorka využila teoretického instrumentaria k ekonomické moci státu (economic statecraft) představeného v pracích J.-M. F. Blancharda a N. Ripsmana, navazujících dále na D. Baldwin. To práci vtisklo základní konceptuální rámec. K aplikaci jako takové výhrady nemám. Vysoce kvituji, že zahrnutí samostatné teoretické kapitoly nepředstavuje pouhou úlitbu žánru nebo „povinný“ přílepek, nýbrž že s představeným instrumentariem v analytické části (kap. 4 – jádro práce) autorka dál skutečně pracovala. V samotném úvodu nicméně trochu postrádám rozvedení či aspoň bližší zmínku o samotném designu studie a o hlavních výzkumných parametrech práce.

Práce jako taková vykazuje logickou strukturu a výklad postupuje k naplnění stanovených cílů. Neodpustím si však poznámku, že tyto parametry (včetně představení aplikovaného modelu, jeho operacionalizace) by bylo dobré explicitně představit již v úvodu, a neponechávat na laickém čtenáři, jestli se v průběhu čtení „chytne“ anebo jestli bude mít náladu věnovat čas studiu závěrečné přílohy (jež velkou část řečeného obsahuje). Z pozice čtenáře mohu říci, že třebaže jsem se základními představenými teoretickými díly ke studiu ekonomické moci státu obeznámen a v geopolitice Střední Asie včetně Kyrgyzstánu se na vstupní úrovni orientuji, práce se mi četla místy ztuhla a nejednou jsem byl nucen se k přečtenému vracet. Tento způsob podání (rétoriky výzkumu) nepovažuji za příliš vstřícný vůči čtenáři.

Se samotnou stylizací přitom problém nevidím. Styl vyjadřování je suchý, věcný, práce je psána kultivovaným jazykem, bez nemotivovaných odboček a vycpávek, a výklad je po jazykové stránce plně srozumitelný.

S ohledem na udané cíle práce bych zejména kontextuální historický úvod do čínsko-kyrgyzských vztahů (kap. 2) snesl ještě trochu prokrátit. Pro daný účel a komunikované závěry asi není úplně potřeba vědět do úplných podrobností, kdy která čínská firma koupila to které naleziště apod.

Obsahově bez větších připomínek. Str. 26 – Kňazev není ruský autor, ale spíš kyrgyzský. Str. 27 – nerozumím moc, co si představit pod funkcí deputy head of economy. Str. 41 – přepis názvu soutěsky Sedmi býků do angličtiny by měl být asi lépe Dzhety-Oguz. Str. 42 – neukončená věta. Pojem development aid/assistance bych v případě čínských aktivit ve Střední Asii možná kladl do uvozovek; v konkrétním kulturním kontextu má trochu jinou sémantickou náplň a konotace. A pár drobností.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Odkazování průběžné, velice pečlivé. Formální úprava přehledná. V případě ruskojazyčných zdrojů nevidím moc přidanou hodnotu v tom, že se záznam v cyrilici v závorce zdubluje s jeho transliterací, jak je to teď. Standardně – když už – se do závorky vkládá anglický překlad názvu práce.

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:

Theses Turnitin

Komentář k výsledku kontroly: Protokol kontroly neukazuje na žádná problematická místa z hlediska originality textu.

5. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Viz výše.

6. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

V analýze docházíte k závěru, že je to paradoxně nízká úroveň státních kapacit v Kyrgyzstánu, co mezitím jinak úspěšně kooptovaným kyrgyzským elitám brání ve větším sladění s čínskými ekonomickými zájmy. Rozumím tomu správně, že kdyby kyrgyzský stát fungoval lépe, dokázala by komunistická Čína uplatňovat ekonomické nástroje vlivu v Kyrgyzstánu efektivněji, než je tomu dosud? Pokusila byste se shrnout hlavní rysy čínské geoeconomické strategie v Kyrgyzstánu a čínské geoeconomické zájmy v zemi?

7. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(A a B výborně, C a D velmi dobře, E dobře, F nevyhověl):

I přes vznesené připomínky považuji práci za nadprůměrnou. Doporučuji ji k obhajobě s výborným hodnocením (A).

Datum: 10. září 2021

Podpis: Jan Šír

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.